

Furesø Kommune

Specialtilbudsområdet i Furesø Kommune

Analyseudkast til
indledende politisk
drøftelse i
Udvalg for Skole og
Ungdomsuddannelse

FURESØ
KOMMUNE

INDHOLDSFORTEGNELSE

1 BAGGRUND	4
Kontekst for analysen.....	4
Læsevejledning.....	5
Processen.....	6
2 FORELØBIGE KONKLUSIONER	7
2.1 LIGELIG OPGAVEFORDELING OG BALANCERET ELEVSAMMENSÆTNING.....	7
2.2 SAMSPILLET MED ALMENOMRÅDET.....	7
2.3 STYRKET OVERGANG TIL UNGDOMSUDDANNELSE.....	8
2.4 UDVIKLING AF DE FYSISKE RAMMER.....	8
2.5 TILTRÆKNING OG FASTHOLDELSE AF KOMPETENTE MEDARBEJDERE.....	9
2.6 JUSTERING AF ELEVSAMMENSÆTNING I TO GRUPPEORDNINGER.....	9
2.7 STYRING AF OMRÅDET.....	10
2.8 PERSPEKTIVERING – PRINCIPPER FOR ORGANISERING AF SPECIALTILBUDSOMRÅDET.....	10
Gode lokale tilbud.....	11
Så tæt på almenmiljøet som muligt.....	11
Som en del af mangfoldige fællesskaber.....	11
3 LOVGIVNING	12
4 BEVÆGELSER I VISITATION TIL SPECIALTILBUD	13
5 MÅLGRUPPEANALYSE OG TEMATIKKER PÅ TVÆRS AF INTERNE SPECIALTILBUD	17
5.1 MÅLGRUPPEANALYSE.....	17
Elevernes trivsel.....	17
Elevernes faglige resultater.....	17
Børn i udsatte positioner er overrepræsenteret i specialtilbud.....	19
Lokale specialtilbud.....	21
Debutalder i specialtilbud.....	21

Antal skoleskift	22
Antal elever med andet modersmål end dansk.....	23
5.2 TEMATIKKER PÅ TVÆRS AF INTERNE SPECIALTILBUD.....	23
Målgruppen for specialtilbud har mere indgribende og mere sammensatte udfordringer.....	23
Tiltrækning og fastholdelse af kompetente medarbejdere.....	24
De fysiske rammer.....	24
Specialiserede kompetencer – i bredden og i dybden	25
6 FURESØS INTERNE SPECIALTILBUD	27
Formålsbeskrivelse	27
Opdaterede målgruppebeskrivelser	28
6.1 BROEN	28
6.2 HARESKOV SKOLES GRUPPEORDNING (S-KLASSENE)	29
6.3 LYNHOLMSKOLENS GRUPPEORDNING (F-KLASSENE)	31
6.4 LILLE VÆRLØSE SKOLES GRUPPEORDNING (D-KLASSENE)	32
6.5 LYNHOLMSKOLENS GRUPPEORDNING	34
6.6 STAVNSHOLTSKOLENS GRUPPEORDNING (E-KLASSENE)	35
6.7 SYVSTJERNESKOLENS GRUPPEORDNING	37
6.8 EGESKOLENS GRUPPEORDNING	38

1 | BAGGRUND

I Furesø Byråds 2030-mål og i succeskriterierne hedder det bl.a.:

- Færre børn oplever negativ social arv. Andelen af børn, der mistrives som følge af sociale udfordringer i hjemmet er halveret.
- Det gode børneliv. Furesø skal de næste 10 år for alvor sætte det gode børneliv på dagsordenen. Alt for mange børn får behov for en særlig indsats. Den udvikling skal vendes.
- Furesøs folkeskoler skal være blandt de 10 % bedste i landet både i forhold til læring og trivsel. Vores indsats på almenområdet fremmer børns læring og udvikling, så færre børn segregeres. Til de børn, der har særlige udfordringer, har vi udviklet gode lokale tilbud, så alle børn kan folde sig ud i de rette rammer. Trivsel og læring for elever med særlige behov og/eller sproglige udfordringer er løftet markant, og Furesøs unge er uddannelsesparate, når de afslutter folkeskolen. Samtidig har flere unge med ufaglærte forældre en uddannelse.

Politisk er der en stor opmærksomhed på skoleområdet, og Udvalg for Skole og Ungdomsuddannelse vedtog i januar 2021 handleplanen "Det gode børneliv – løft af alle skoler" med syv spor, der skal bidrage til et generelt løft af skoleområdet i Furesø. Handleplanen er en udløber af idéer fra det tidligere "Rådgivende arbejdsudvalg for dagtilbuds- og skoledistrikter", som så på mulighederne for en mere ligelig opgavefordeling og en mere balanceret elevsammensætning på tværs af Furesøs skoler.

Byrådet har i seneste budget udmøntet dele af handleplanen ved at afsatte midler til flere to-voksentimer i indskolingen og pædagogisk indretning af læringsmiljøerne. Flere to-voksentimer og pædagogisk indretning af læringsmiljøerne skal bidrage til at skabe deltagelsesmuligheder for flere børn i den lokale folkeskole, så færre børn må visiteres til specialundervisning i et specialtilbud, og taler dermed ind i Byrådets fokus "*Alt for mange børn får behov for en særlig indsats. Den udvikling skal vendes.*"

Et andet spor i handleplanen er udarbejdelse af en analyse af specialtilbudsområdet og den aktuelle målgruppe i Furesøs interne specialtilbud. Denne analyse fremlægges i dette dokument. I analysen ser vi nærmere på specialtilbudsområdet i Furesø skolevæsen og peger på opmærksomheder ift. udvikling af tilbuddene for at udfolde byrådets succeskriterier: "*Til de børn, der har særlige udfordringer, har vi udviklet gode lokale tilbud, så alle børn kan folde sig ud i de rette rammer. Trivsel og læring for elever med særlige behov og/eller sproglige udfordringer er løftet markant.*"

Kontekst for analysen

Vi ser i disse år i Danmark et pres på børns og unges trivsel – socialt, personligt og/eller fagligt

Hvert sjette barn mellem 0 og 9 år har mentale helbredsproblemer eller psykisk sygdom, heraf bliver 8 % diagnosticeret med en psykisk sygdom inden de fylder 10 år. Det viser en kortlægning fra Vidensråd for Forebyggelse udgivet i 2021. Mentale helbredsproblemer og psykisk sygdom har ofte store negative konsekvenser for barnets udvikling, læring og trivsel og for barnets familie. Samfundsmæssigt er det et alvorligt problem.

Udviklingen har stor betydning for skolesektoren, bl.a. ses en stigning i visitationer til specialundervisning. På landsplan er segregeringsgraden (procentdelen af børn, der visiteres til specialundervisning) steget i både indskoling, mellemtrin og udskoling de senere år. I indskolingen på landsplan har udviklingen været mest markant og ligger med en stigning på 27,3 % over tre år fra skoleåret 2015/2016 til 2018/2019 (Sektorskrivelse vedr. Folkeskolen, KL, 2021). Segregeringsgraden er også højest i indskolingen og ligger på ca. 7 % i skoleåret

2018/2019. Segregeringsgraden i indskolingen giver en fornemmelse for at segregeringsniveauet fortsat vil være relativt højt i årene frem, fordi andelen af børn, der kommer fra specialundervisning tilbage i almenkolen, er relativt lav.

Data fra Furesø viser, at andelen af børn, der visiteres til specialtilbud, er stigende. Endvidere viser data, at ca. 75% af de børn, der modtager specialundervisning, allerede segregeres inden skolestart eller i løbet af indskolingen.

For børn i udsatte positioner er en vigtig beskyttelsesfaktor at deltage i det almindelige liv, og det er derfor meget relevant at arbejde mod, at en større andel af Furesøs børn kan have deres skolegang på den lokale folkeskole. I september fik Udvalg for Skole og Ungdomsuddannelse en status på arbejdet med fællesskaber, som redegør for den række af tiltag, der er i gang i Furesø ift. at skabe deltagelsesmuligheder for flere børn i almenkolen.

Baggrund for analysen er dels den fortsatte stigning i antallet af børn, der får behov for specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand, som beskrevet ovenfor. Dels at vi oplever en aktuel udvikling, hvor målgruppen for Furesøs interne specialtilbud har mere komplekse og sammensatte udfordringer, fx dobbeltdiagnoser. Samtidig er spændet, fx i elevernes funktionsniveau, i det enkelte specialtilbud blevet større. Denne situation kan til en vis grad ses som en følge af øget inklusion i almen-undervisningen og fordi elever, der tidligere blev visiteret til eksterne specialtilbud, i højere grad visiteres til kommunens interne specialtilbud. Ikke desto mindre opleves et vist pres på specialområdet i Furesø – i lighed med landets øvrige kommuner.

Analysen afdækker den aktuelle situation på specialtilbudsområdet i Furesø på baggrund af de seneste års udvikling, fx i målgrupper, og belyser de forskellige udfordringer, dilemmaer og muligheder på området, som opleves af ledere og medarbejdere i kommunen. Formålet er at tilvejebringe et beslutningsgrundlag med forskellige opmærksomheder ift. den fortsatte udvikling af kvalitet og styring på specialtilbudsområdet.

Læsevejledning

Afsnit 2 | Foreløbige konklusioner

I dette afsnit konkluderes der på analysen i form af opmærksomheder ift. den fortsatte udvikling af kvalitet og styring på specialtilbudsområdet og afsnittet afrundes med en perspektivering.

Konklusionerne i afsnittet udfoldes i analysen i den øvrige del af dokumentet, særligt afsnit 4 og 5.

Afsnit 3 | Lovgivning

Afsnittet redegør for lovgivning ift. specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand

Afsnit 4 | Bevægelser i visitation til specialtilbud

I afsnittet analyseres udviklingen i visitationer på specialtilbudsområdet i Furesø og bevægelser mellem forskellige typer af tilbud. Endvidere ses på udviklingen i kommunens udgifter til forskellige typer af specialtilbud og Furesøs udgifter holdes op mod tilsvarende udgifter i de omkringliggende kommuner.

Afsnit 5 | Målgruppeanalyse og tematikker på tværs af interne specialtilbud

Afsnittet gennemgår data om den samlede målgruppe på specialtilbudsområdet belyser forskellige problemstillinger og dilemmaer på specialtilbudsområdet.

Afsnit 6 | Furesøs interne specialtilbud

I afsnittet præsenteres formålsbeskrivelsen for specialtilbudsområdet i Furesø og derudover præsenteres hver enkelt gruppeordning under overskrifterne; målgruppebeskrivelse, fysiske rammer og samspillet til almen.

Processen

Forvaltningen har foretaget en grundig indsamling af data, der belyser målgruppen på specialtilbudsområdet, konkret de 356 børn, som ved skolestart 2020 var indskrevet i et specialtilbud. Dette datamateriale er udgangspunkt for en del af nærværende analyse. Det er forvaltningens vurdering at målgruppen på specialtilbudsområdet ikke har ændret sig substantielt siden efteråret 2020, og at de overordnede konklusioner, der drages i analysen, også er relevante i 2021.

I foråret 2021 har forvaltningen foretaget interviews med skoleleder og afdelingsleder i hvert specialtilbud for at kvalificere den kvantitative undersøgelse af data og afdække de udfordringer og muligheder, der opleves i det enkelte specialtilbud.

Data og tendenser på tværs af interviewene har været drøftet i netværket for specialtilbudsledere.

2 | FORELØBIGE KONKLUSIONER

I dette afsnit konkluderes der på analysen i form af opmærksomheder ift. den fortsatte udvikling af kvalitet og styring på specialtilbudsområdet og afsnittet afrundes med en perspektivering. Konklusionerne i afsnittet udfoldes i analysen i den øvrige del af dokumentet, særligt afsnit 4 og 5.

2.1 | LIGELIG OPGAVEFORDELING OG BALANCERET ELEVSAMMENSÆTNING

Behovet for denne analyse er opstået i det tidligere ”Rådgivende arbejdsudvalg for dagtilbuds- og skoledistrikter”, som så på mulighederne for en mere ligelig opgavefordeling og en mere balanceret elevsammensætning på tværs af Furesøs skoler. Arbejdsudvalget havde en opmærksomhed på, om opgaverne i Furesø skolevæsen, fx ift. at tilbyde den lovpligtige specialundervisning til elever, der har behov for det, er ligeligt fordelt. Samtidig var der en opmærksomhed på elevgrundlaget i det enkelte specialtilbud, og om det bidrog til en balanceret elevsammensætning på tværs af Furesøs skoler.

Furesøs interne specialtilbud er placeret på fem af kommunens grundskoler, samt Furesøs 10. klassecenter. Dermed kan eleverne forblive tæt på almenskolen med mulighed for at deltage i de brede faglige og sociale fællesskaber på tværs af almenskolen og specialtilbuddet.

Siden det rådgivende arbejdsudvalg afsluttede sit arbejde har de to grundskoler, hvor der ikke er interne specialtilbud, fået opgaven med at drive kommunens basishold. Basishold er tilbud til elever, der har behov for at modtage undervisning i dansk som andetsprog, for på sigt at kunne følge den almene undervisning. Alle kommunens grundskoler har dermed ”opgaver” ift. specielt tilrettelagt undervisning og pædagogik for målgrupper af børn, der ikke trives, lærer og udvikler sig i almenskolen uden en særlig indsats.

Beliggenheden af specialtilbud og basishold bidrager i de fleste tilfælde til at skabe en mere balanceret elevsammensætning på den enkelte skole, der afspejler mangfoldigheden i hele kommunen. Fx bringes procentdelen af flersprogede elever mere i retning af det kommunale gennemsnit på Sønderløsskolen pga. basisholdets beliggenhed på skolen. Dog ses det også at en del børn i fx Stavnsholtskolens gruppeordning kommer fra Stavnsholtskolens eget distrikt. Det bidrager således ikke til en mere balanceret elevsammensætning på tværs af skoler, men til gengæld peger det ind i Byrådets succeskriterium om lokale specialtilbud til de børn, der har brug for det.

2.2 | SAMSPILLET MED ALMENOMRÅDET

Det langsigtede mål for eleverne i Furesøs specialtilbud er – ligesom for alle Furesøs elever – at de får mod på og kompetencer til at tage en ungdomsuddannelse og bliver ”livsduelige” i eget liv. Som et skridt på vejen arbejdes der derfor hen mod, at eleven bliver parat til at deltage delvist eller helt i de faglige og/eller sociale fællesskaber i almenskolen.

Alle Furesøs interne specialtilbud arbejder med at skabe deltagelsesmuligheder for børnene i bredere fællesskaber på tværs af almenkolen og specialtilbuddet på forskellige måder afhængigt af børnegruppen og de lokale muligheder. Det vurderes at være af stor betydning for dette arbejde at de interne specialtilbud ligger på kommunens folkeskoler.

De forskellige måder, der arbejdes på, er fx ved at almen og special er fælles om traditioner eller fejring af mærkedage som sidste skoledag, det kan være ved at elever fra specialtilbuddet kommer i ”praktik” i almen eller følger en klasse i udvalgte fag, eller det kan være via parallellagte skemaer, der muliggør at eleverne er sammen på tværs af almen og special i fag, frikvarterer osv.

Når en elev i specialtilbud er parat til at deltage delvist eller helt i undervisningen i almenområdet, er der et tæt samarbejde mellem specialtilbud og almentilbud i overgangen. Elever kan både sluses i almen på egen distriktsskole, eller på den skole hvor specialtilbuddet ligger.

Vi vil gerne lykkes med, at flere børn sluses fra specialtilbud og over i almen og ud fra et princip om, at jo tættere eleven er på afslutning af folkeskolen og overgang til ungdomsuddannelse, jo tættere skal eleven også være på almen, dvs. at der skal være en progression i eleven deltagelse i faglige og/eller sociale fællesskaber i almenkolen op gennem elevens skoletid.

2.3 | STYRKET OVERGANG TIL UNGDOMSUDDANNELSE

I forlængelse af princippet om, at jo tættere eleven er på afslutning af folkeskolen og overgang til ungdomsuddannelse, jo tættere skal eleven også være på almen, anbefales et fælles fokus på tværs af området på at styrke overgangen til ungdomsuddannelse. Som det er nu har hvert specialtilbud en opmærksomhed på uddannelsesvejledning og et samarbejde med uddannelsesvejledningen i den Koordinerede Ungeindsats (KUI) om det, men der er en oplevelse af, at arbejdet med de unges overgang til ungdomsuddannelse vil kunne kvalificeres med et fælles fokus.

Behovene skal undersøges nærmere, men det kunne fx være tiltag som

- udvikling af en praksislinje for unge på tværs af gruppeordninger, der har behov for noget mere praksisrettet end det tilbud, de møder i udskolingen i specialtilbuddene og/eller
- vejledning ift. ungdomsuddannelse, der tager udgangspunkt i indgående kendskab til de unges behov og som kan bygge bro, skabe kontakter osv. ift. mulighederne efter folkeskolen.

2.4 | UDVIKLING AF DE FYSISKE RAMMER

Flere tilbud oplever pladsudfordringer pba. tilvæksten i antallet af børn i det enkelte tilbud. Pladsudfordringerne vanskeliggøre tilbuddets muligheder for at skabe et fysisk læringsmiljø, som imødekommer alle børnene med de individuelle hensyn, der er nødvendige. Der hvor diversiteten inden for målgruppen er særligt bred, er udfordringen større, fordi børnene har forskellige behov ift. de fysiske rammer.

I alle de interne specialtilbud er der et fokus på (special)pædagogisk indretning af de fysiske rammer, og mulige prioriteringer inden for egen ramme. En fremadrettet fælles indsats med professionel sparring ift. det enkelte specialtilbuds muligheder for optimering af m2 og indretning ift. målgruppen vurderes at være af stor betydning, både for elevernes læringsmiljøer og for medarbejdernes arbejdsmiljø. Da målgrupperne sandsynligvis fortsat vil ændre sig over tid, skal der være et løbende fokus på den aktuelle målgruppes behov ift. læringsmiljøerne. Der kan være en særsomt opmærksomhed på udviklingen af de fysiske rammer på Skolelandbruget. Skolelandbruget har over de sidste år udviklet et særligt tilrettelagt tilbud til børn, der ikke er i trivsel i deres skolehverdag, men som gennem det praksisnære skoletilbud på Skolelandbruget genopdager lysten til læring troen på sig selv.

Populariteten og værdien af dette tilbud presser såvel de fysiske rammer som ressourcerne. Det kan derfor undersøges nærmere om og hvordan skolelandbrugets tilbud kan forbedres og styrkes, så flere børn kan få gavn af det.

2.5 | TILTRÆKNING OG FASTHOLDELSE AF KOMPETENTE MEDARBEJDERE

Der er et stort fokus i alle specialtilbud på at tiltrække og fastholde kompetente medarbejdere. Det kræver en specialiseret viden at arbejde med børn i udsatte positioner, og konkurrencen om de rette medarbejdere er hård mellem de forskellige typer af tilbud: interne specialtilbud, specialskoler, skole/dagbehandlingstilbud mv.

Helt generelt er der aktuelt en vanskelig rekrutteringssituation, og det er derfor væsentligt at kigge på, hvordan vores specialtilbud bliver attraktive arbejdspladser, som kan tiltrække og fastholde kvalificerede medarbejdere på trods af, at lønnen er lavere end i tilsvarende stillinger på specialskoler og skole/dagbehandlingssteder.

Vi ser et konstant fokus på kompetenceudvikling samt gode fysiske rammer som en del af løsningen på at Furesøs specialtilbud er attraktive arbejdspladser.

2.6 | JUSTERING AF ELEVSAMMENSÆTNING I TO GRUPPEORDNINGER

Lille Værløse Skoles gruppeordning har gennem de senere år oplevet en stigning i antallet af børn, der har behov for det specialpædagogiske læringsmiljø, som gruppeordningen tilbyder, og denne udvikling ser ikke ud til at vende.

Samtidig er målgruppen blevet mere differentieret, og gruppeordningen oplever et pres på de fysiske rammer ift. at skabe optimale læringsmiljøer, der imødekommer de forskelligartede behov, som målgruppen samlet set repræsenterer.

På den baggrund er der startet en dialog op mellem skoleleder, afdelingsleder i gruppeordningen og forvaltningen for at afdække mulige veje at gå ift. en mindre reduktion af kapaciteten i gruppeordningen på Lille Værløse Skoles matrikel.

På samme måde indledes dialog med skoleleder og afdelingsleder af Lyngholmskolens gruppeordning om at afdække mulige veje at gå ift. sammensætningen af målgruppen for Lyngholmskolens gruppeordning.

Gruppeordningens målgruppe er et relativt lille tilbud med en relativt sammensat målgruppe, hvilket gør det svært at skabe homogene klasser med både faglige og sociale deltagelsesmuligheder for alle børn. Samtidig ligger gruppeordningen lidt isoleret ift. resten af skolen, og den spejling i adfærd, som er særligt vigtig for børn med socioemotionelle vanskeligheder, understøttes ikke af gruppeordningens beliggenhed.

En mulig vej at gå ift. justeringer er udvikling af Nest, som er en pædagogisk praksis, hvor børn med og uden autisme er en del af samme klassefællesskab. Undervisningen i en Nest-klasse er tilrettelagt efter specialpædagogiske principper. Der har været afholdt et tema- og inspirationsmøde for skoleledelserne om bl.a. Nest, og der er igangværende dialog om mulighederne for at starte Nest-klasser op fra kommende skoleår med Lille Værløse Skole, Søndersøskolen og Syvstjernes skolen.

2.7 | STYRING AF OMRÅDET

Der er et meget stort fokus på at udvikle almenskolen, så flere børn får deltagelsesmuligheder i den lokale folkeskole. De indsatser, der er i gang er beskrevet i ”Status på fællesskaber” som Udvalg for Skole og Ungdomsuddannelse fik forelagt i september 2021.

Tiltagene er fx. udvikling af mellemformer, der fusionerer kompetencer fra almen- og specialområdet på en almen skole, og det er også en et kontinuerligt fokus på at afsøge og afprøve muligheder – i samarbejde med den enkelte elev – for elevens deltagelse i almenundervisningen – i en periode, delvist, i visse fag, i frikvarterne osv. – for at give eleven erfaringer med at deltage i de brede fællesskaber. Erfaringer som man derfra kan bygge videre på.

Den nuværende incitamentsstruktur understøtter ikke i så høj grad de ressourcer (tæt dialog, tæt samarbejde, tæt opfølgning osv.), der er nødvendige i disse håndholdte indsatser.

Der nedsættes derfor en arbejdsgruppe med ledelsesrepræsentanter fra skoler og specialtilbud, der kan undersøge økonomiske modeller, der understøtter ambitionerne om at udvikle kombinationer af almen- og specialundervisning med udgangspunkt i elevens behov og muligheder.

Endvidere ses visitationskæden igennem for at undersøge om processen i højere grad kan styrke handlemuligheder i almenskolen frem for som i dag i langt de fleste tilfælde at resultere i visitation til et specialtilbud.

2.8 | PERSPEKTIVERING – PRINCIPPER FOR ORGANISERING AF SPECIALTILBUDSOMRÅDET

Arbejdet med denne analyse og dialogerne med specialtilbudslederne har vist, at specialtilbudsområdet er ualmindeligt komplekst. Der kan derfor være behov for en samlet drøftelse, der inddrager forskellige perspektiver på principper for organiseringen af specialtilbudsområdet.

Et foreløbigt bud på mulige principper kan være:

Gode lokale tilbud

Børn og unge, der har behov for en særlig indsats for at trives, lære og udvikle sig, skal mødes med gode skoletilbud befolket af fagprofessionelle, der har specialiserede kompetencer, som sætter dem i stand til at møde barnet eller den unge relevant og understøtte deres udvikling – fagligt, socialt og personligt.

Langt de fleste børn og unge med specialpædagogiske behov skal kunne få et skoletilbud lokalt i Furesø Kommune om muligt i barnets og den unges nærmiljø.

Så tæt på almenmiljøet som muligt

For børn i udsatte positioner er kvalitet i hverdagslivet af stor betydning for barnet og den unges udvikling og fremtid. Vi ved, at den bedste beskyttelsesfaktor for børn og unge i udsatte positioner er at deltage i det almindelige liv, være del af en familie og af fællesskaber og være så tæt på det almene i dagtilbud, skoler og fritid som overhovedet muligt. Derfor skal løsninger altid søge at bevare tilknytningen og styrke relationen til hverdagslivet, og derfor er det en bevidst prioritet at have interne specialtilbud, der ligger på kommunens skoler.

Som en del af mangfoldige fællesskaber

Børn og unge i Furesøs specialtilbud skal opleve glæden ved at deltage i fællesskaber, lige fra skolens store, brede fællesskaber og til mindre faglige og sociale fællesskaber. Det giver børn og unge værdifulde erfaringer og muligheder for at spejle sig i andre – både børn og unge, der ikke har samme udfordringer som dem selv, og børn og unge med samme udfordringer, men med andre styrker, andre erfaringer og andre mestringsstrategier.

Børn og unge er mere ens end forskellige, og alle har brug for at opleve sig som betydningsfulde deltagere i forpligtende fællesskaber.

3 | LOVGIVNING

I dette afsnit redegøres for lovgivning ift. specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand.

Børn og unge har ret til specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand, hvis de har behov for støtte i den almindelige undervisning i mindst ni timer ugentligt, for at være i udvikling.

Støtten kan gives i den almindelige undervisning, i specialklasser eller på specialskoler. Formålet med specialundervisningen er – ligesom for alle børn – at børnene bliver så dygtige, de kan.

Specialundervisningen skal følge de samme regler for fag, timetal, kompetencemål, færdigheds- og vidensmål, elevplaner, afgangsprøver og test, som den almene undervisning.

Specialundervisningen er en del af den specialpædagogiske bistand i folkeskolen, der bl.a. omfatter:

- specialpædagogisk rådgivning til forældre, lærere eller andre, hvis indsats har væsentlig betydning for elevens udvikling
- særligt undervisningsmateriale og tekniske hjælpemidler, som er nødvendige i forbindelse med undervisningen af eleven
- undervisning i folkeskolens fag og fagområder, der tilrettelægges med særlige hensyn til elevens indlæringsforudsætninger
- undervisning og træning i funktionsmåder og arbejdsmetoder, der kan hjælpe eleven med at klare sig trods sine funktionsnedsættelser
- personlig assistance til at klare praktiske vanskeligheder i forbindelse med skolegangen
- særligt tilrettelagte aktiviteter
- Henvisning til specialundervisning

Henvisningen til specialundervisningen skal være baseret på den enkelte elevs undervisningsbehov. Når det skal besluttes, om en elev skal have specialundervisning, sker det efter en lovpligtig pædagogisk-psykologisk vurdering (PPV) af eleven og i samråd med eleven og forældrene. Skolens leder skal indstille eleven til en pædagogisk-psykologisk vurdering, hvis man mener, at eleven har behov for specialpædagogisk bistand. Forældrene og eleven kan også selv bede om en pædagogisk-psykologisk vurdering, hvis de synes, at der er behov for specialpædagogisk bistand.

I Furesø er det skolelederen, der indstiller en elev til specialundervisningen udover ni timer ugentligt efter godkendelse fra elevens forældre. Jf. lovgivningen er det kommunalbestyrelsen, der træffer beslutning om, hvorvidt en elev skal have specialundervisning på en anden skole end distriktsskolen. I Furesø er beslutningen delegeret til kommunens visitationsudvalg. Hvis indstillingen til specialundervisning imødekommes vurderes efterfølgende hvilket specialtilbud, der bedst tilgodeser elevens behov for støtte.

Teksten i dette afsnit er hentet fra Børne- og Undervisningsministeriets hjemmeside:

<https://www.uvm.dk/folkeskolen/laering-og-laeringsmiljoe/specialundervisning/regler-for-specialundervisning>

4 | BEVÆGELSER I VISITATION TIL SPECIALTILBUD

I dette afsnit analyseres udviklingen i visitationer på specialtilbudsområdet i Furesø og bevægelser mellem forskellige typer af tilbud. Endvidere ses på udviklingen i kommunens udgifter til forskellige typer af specialtilbud og Furesøs udgifter holdes op mod tilsvarende udgifter i de omkringliggende kommuner.

I løbet af de sidste 10 år er der sket en væsentlig omlægning af specialundervisningen i Furesø Kommune, og der er også sket en stigning i antallet af børn, der visiteres til specialundervisning.

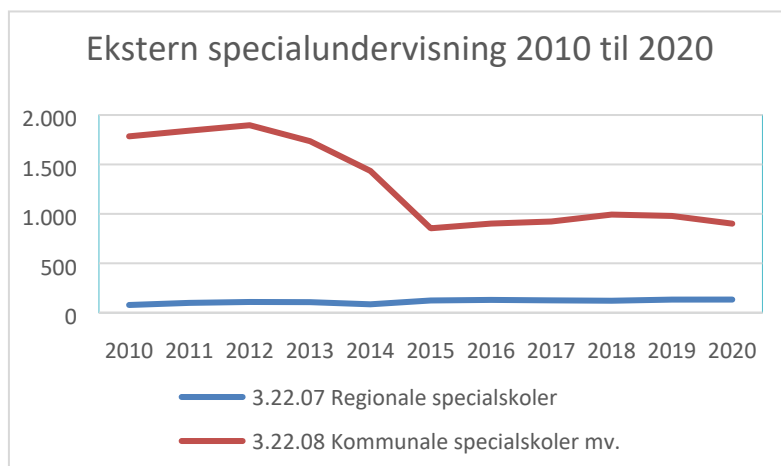
Omlægningen af specialundervisningen har betydet, at antallet af børn, der visiteres til eksterne specialtilbud har været nogenlunde konstant de sidste 5 år, mens flere børn visiteres til interne specialtilbud (se tabel 2: Elever i eksterne specialtilbud samt tabel 3: Elever i interne specialtilbud).

Tabel 1 angiver den gennemsnitlige pris for undervisningsdelen af de fire hovedtyper af eksterne specialtilbud. Ud over undervisningsdelen, så er der yderligere udgifter forbundet med de fire tilbud - primært til fritidstilbud og i forbindelse med skole/dagbehandling ligeledes til behandling.

Tabel 1: Gennemsnitlige enhedspriser for undervisningsdelen (2021 priser)	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Regionale specialskoler	517.492	547.433	575.808	588.546	614.384	628.041
Kommunale specialskoler	451.556	484.428	484.201	504.918	453.288	451.278
Skole/dagbehandling	294.425	250.470	292.777	279.057	279.060	270.003
Specialklasser i andre kommuner	349.210	340.810	294.190	219.713	255.565	240.909
<i>Specialklasser i Furesø Kommune</i>	<i>173.711</i>	<i>158.107</i>	<i>167.812</i>	<i>162.338</i>	<i>162.338</i>	<i>162.338</i>

I tabellen er yderligere medtaget prisen på undervisningsdelen i interne specialtilbud (gruppeordninger). Som det ses er udgiften pr. elev til et internt specialtilbud væsentlig lavere end til eksterne tilbud, og det har igennem de sidste 10 år været en bevidst strategi at lave interne specialtilbud til så mange af vores elever som muligt.

Nedenstående figur viser udviklingen fra 2010 til 2020 i Furesø Kommunes udgifter pr. indbygger til henholdsvis kommunale specialskoler mv. (skole/dagbehandling og specialklasser i andre kommuner tæller også med her) og regionale specialskoler (priser angivet i 2021-niveau).

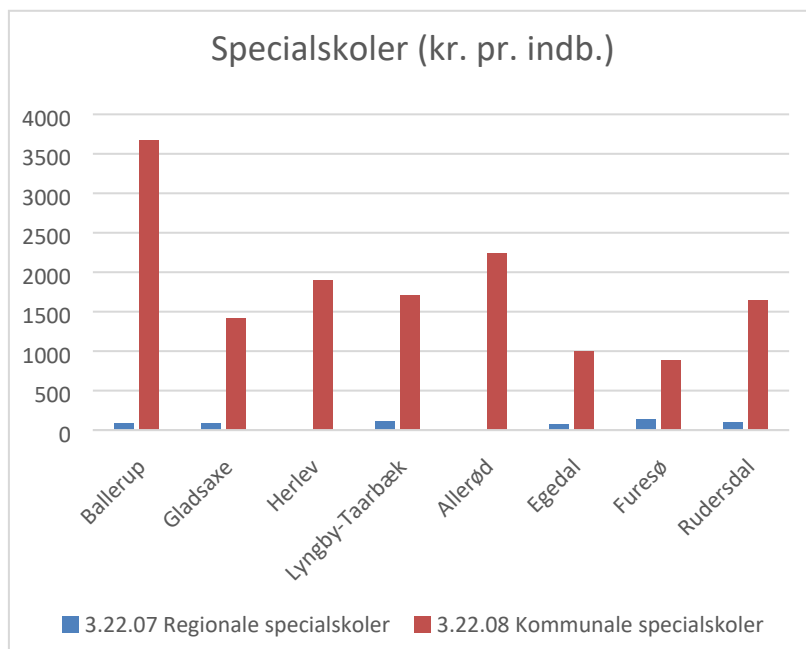
Kilde: Danmarks Statistik

Udgiften pr. indbygger til regionale specialskoler har været nogenlunde konstant, og det skyldes, at tilbuddene er så specialiserede og omfatter så få elever, at det er for dyrt at lave lokale tilbud med den nødvendige faglige kvalitet.

Udgiften til kommunale specialskoler mv. er til gengæld faldet kraftigt i løbet af perioden, og det skyldes omlægningen fra eksterne til interne specialtilbud.

En væsentlig grund til at enhedspriserne for interne tilbud er så meget lavere end enhedspriserne for eksterne tilbud er, at tilbuddene er blevet etableret i en eksisterende organisation og i eksisterende bygninger, der i forvejen er en del af den samlede drift af skolevæsenet.

At denne udvikling er ret enestående for Furesø Kommune fremgår af nedenstående figur, hvor udgifterne pr. indbygger til henholdsvis regionale specialskoler og kommunale specialskoler mv. er angivet for Furesø og de syv nabokommuner i 2020:

Kilde: Danmarks Statistik

Med undtagelse af Egedal Kommune, som kun ligger lidt over Furesø Kommune i udgifter til kommunale specialskoler mv., så ligger de øvrige kommuner væsentlig højere, hvilket alt andet lige vil betyde, at en større del af eleverne undervises på skoler, som ikke ligger i forbindelse med en kommunal grundskole.

Dette er formodentlig delvis historisk betinget, da flere af Furesøs nabokommuner overtog amtslige specialskoler i forbindelse med kommunalreformen i 2007, og dermed har det været mere naturligt fortsat at anvende disse til egne elever.

I Furesø Kommune betyder det, at det kun er lidt under 100 (ca. 1,7 %) af kommunens godt 6000 skoleelever, der ikke undervises på en almindelig folkeskole eller privatskole.

Den store udfordring er til gengæld, at diversiteten i vores specialtilbud bliver stor, og at specialtilbuddene skal understøtte elever med væsentligt større udfordringer end tilfældet var for 10 år siden, hvor ca. dobbelt så mange elever gik i eksterne specialtilbud.

Samtidig er de mest velfungerende elever, der tidligere blev visiteret til et internt specialtilbud, nu inkluderet i en almenklasse, og samlet set betyder det, at kravet til personalet i de interne specialtilbud er vokset kraftigt over perioden.

Hvor antallet af elever i de eksterne specialtilbud har været nogenlunde konstant de sidste 5 år, så er antallet af elever i de interne specialtilbud steget væsentligt i samme periode.

Tabel 2 angiver antallet af elever i de fire forskellige typer af eksterne specialtilbud i perioden 2016 til 2021:

Tabel 2: Elever i eksterne specialtilbud (årgennemsnit)	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Regionale specialskoler	8	8	8	9	8	8
Kommunale specialskoler	31	29	30	35	34	35
Skole/dagbehandling	38	44	47	49	47	48
Specialklasser i andre kommuner	12	7	7	6	4	4
I alt	88	87	92	99	93	95

Tabel 3 angiver antallet af elever i de interne specialtilbud (gruppeordninger) og derudover antallet af elever, der er enkeltintegreret i almenklasser på Stavnscholtskolen og som en del af holddannelsen på Egeskolen:

Tabel 3: Elever i interne specialtilbud (pr. 5/9)	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Generelle indlæringsvanskeligheder (STA)	49	39	40	37	34	38
Sprog/læse (HAR & LYN)	36	50	49	50	53	64
ADHD + Broen (SYV)	38	51	40	41	48	58
Autisme (LIV)	48	53	57	66	69	74
Lyngholmskolens gruppeordning (LYN)	19	24	22	28	28	28
I alt i gruppeordninger	190	217	208	222	232	262
Enkeltintegrerede elever på Egeskolen	29	34	39	41	33	40
Enkeltintegrerede elever på Stavnscholtskolen	-	-	-	7	12	10
I alt	219	251	247	270	277	312

Til og med skoleåret 2018/19 var "Egeskolens små hold" defineret som specialklasser, men fra og med skoleåret 2019/20 har eleverne på de små hold været defineret som enkeltintegrerede specialelever i den samlede

holddannelse på Egeskolen. På sammen måde har en række elever fra Stavnsholtskolen, som ligger i gråzonen mellem en almenklasse og en specialklasse, bevaret deres tilknytning til almenklassen samtidig med, at de får en væsentlig del af deres undervisning på et lille hold.

Tanken med begge ordninger er, at det skal være muligt at være en del af et større fællesskab og samtidig kunne få den specialpædagogiske støtte, der er nødvendig for at kunne udvikle sig fagligt, socialt og personligt.

Som led i budgetaftalen for 2020 blev Broen etableret med opstart i efteråret 2020 som et tilbud til børn, der i løbet af skoleåret bliver udfordret af f.eks. skolevægning eller andre former for vanskeligheder, der gør, at de ikke får det nødvendige udbytte af skolegangen. Broen har haft held med at få eleverne i skole igen, og der bliver samtidig lavet en afklaring af deres kommende skoleforløb. Broen har en kapacitet på ca. 8 elever, og de kan som udgangspunkt være der i op til et år.

En anden form for særligt tilrettelagt tilbud til børn, der ikke er i trivsel i deres skolehverdag er Skolelandbruget, hvor en række elever får et mere praksisnært skoletilbud i en midlertidig periode.

Erfaringer fra samarbejder mellem Skolelandbruget og nogle af kommunens interne specialtilbud omkring enkelte elever har været så positive, at op mod 20 elever nu er på Skolelandbruget fra én til fem dage om ugen. Eleverne indgår i Skolelandbrugets daglige drift, og dermed også i forhold til formidlingen til de dagtilbud og klasser, som benytter Skolelandbruget. Hovedparten af de elever, der kommer på skolelandbruget, går i et specialtilbud, og får derigennem igen tro på egne evner og lyst til at lære mere. Skolelandbruget er dermed med til at forhindre, at det bliver nødvendigt at visitere disse elever videre til mere indgribende tilbud.

Skolelandbrugets pædagogiske indsats er styrket ved at ansætte en fast pædagogisk vejleder på landbruget, som koordinerer indsatserne med de forskellige skoler, hvor eleverne er indskrevet, og tilrettelægger den pædagogiske indsats på Skolelandbruget.

Ud over ansættelsen af en pædagogisk vejleder er der ikke tilført særskilte midler til Skolelandbruget. Opgaven finansieres inden for skolelandbrugets ramme. Populariteten og værdien af dette tilbud er steget gennem de sidste år, hvilket presser såvel de fysiske rammer som ressourcerne. Det bør derfor undersøges nærmere om og hvordan skolelandbrugets tilbud kan forbedres og styrkes, så flere børn kan få gavn af det.

5 | MÅLGRUPPEANALYSE OG TEMATIKKER PÅ TVÆRS AF INTERNE SPECIALTILBUD

I dette afsnit gennemgås data om den samlede målgruppe på specialtilbudsområdet belyser forskellige problemstillinger og dilemmaer på specialtilbudsområdet.

5.1 | MÅLGRUPPEANALYSE

Elevernes trivsel

De fleste elever i de interne specialtilbud deltager på lige fod med alle andre i den årlige trivselsundersøgelse. Antallet af specialelever er langt mindre end antallet af almenelever, og dermed vil få elevers svar i enten meget positiv eller meget negativ retning slå tydeligt igennem i trivselsmålingen.

Med det forbehold ser det således ud, hvis man sammenligner kommunens specialklasser med almenklasserne (skalaen går fra 0 til 5, hvor 5 er højest mulige trivsel):

Tabel 4: Trivsel	Social trivsel	Faglig trivsel	Støtte og inspiration	Ro og orden
Almenklasser	4,2	3,8	3,3	4,0
Specialklasser	4,0	3,5	3,2	3,9

Kilde: Trivselsundersøgelsen for skoleåret 2020/21 for 4. til 9. klasse

Tallene er beregnet som et almindeligt gennemsnit af målingerne i specialklasserne (13 klasser) og almenklasserne (128 klasser).

Umiddelbart ser det ud til, at den sociale og faglige trivsel er lidt mindre i specialklasserne end i almenklasserne, men det er jo også netop disse to parametre, der for mange elever er udslagsgivende for, at de visiteres til en specialklasse.

Elevernes faglige resultater

Elever visiteres til specialtilbud af vidt forskellige årsager, og elevernes kognitive niveau er meget forskelligt.

Nedenstående tabel angiver fordelingen af de karakterer, der er givet ved 9. klasses prøven i specialklasserne på Lille Værløse Skole, Syvstjerneskolens, Lyngholmskolen og Stavnsholtskolen (de skoler, der har specialklasser på 9. årgang):

Tabel 5: Folkeskolens afgangseksamen (9. kl.)	2020-21	2019-20	2018-19
Antal elever	21	26	20
Antal mulige karakterer (elevtal x 8)	168	208	160
Antal afgivne karakterer	95	158	122
Ingen karakter afgivet	73	50	38
I alt	168	208	160
<i>Gennemsnit af afgivne karakterer</i>	<i>6,1</i>	<i>5,4</i>	<i>5,9</i>
<i>Andel med mindst 2 i dansk og matematik</i>	<i>43%</i>	<i>65%</i>	<i>65%</i>
<i>Andel der har gennemført alle 8 prøver</i>	<i>43%</i>	<i>69%</i>	<i>65%</i>

De bundne prøver er 4 prøver i dansk (læsning, retskrivning, skiftlig fremstilling og mundtlig), 2 prøver i matematik (med og uden hjælpemidler), mundtlig engelsk og naturfagsprøven i fysik/kemi/biologi/geografi.

Med i vurderingen af karaktererne skal tages, at de to sidste prøveterminer (maj/juni 2020 og maj/juni 2021) ikke har været afviklet på normal vis på grund af corona-pandemien. I 2020 blev alle årskarakterer overført som prøvekarakterer, og i 2021 blev der kun gennemført ordinære prøver i skiftlig og mundtlig dansk og skriftlig matematik og mundtlig engelsk, mens årskaraktererne blev overført for de øvrige fag.

"Ingen karakter afgivet" betyder, at eleven enten ikke har haft faget, eller at eleven ikke har gennemført prøven. I den anden ende af skalaen er der elever, hvor de fleste karakterer er 10- eller 12-taller, så der er et stort spænd i faglige niveauer, der skal dækkes ind.

For at opfylde de umiddelbare adgangskrav til en erhvervsuddannelse skal eleven have gennemført folkeskolens afgangseksamen (9. kl.) i alle fag, og gennemsnitskarakteren i både dansk- og matematikprøverne skal være mindst 2. Derudover skal eleven være erklæret uddannelsesparat - et begreb, der dog netop er blevet afskaffet, men som formodentlig vil blive erstattet af et andet vurderingssystem.

Det seneste år har der været et faldende antal specialelever, der har gennemført folkeskolens afgangseksamen i 9. klasse, men stort set alle elever i specialklasserne afslutter deres skolegang i 10. klasse og heraf en væsentlig del af dem på Egeskolen, hvor de kan gå op til 10.-klasseprøven.

Nedenstående tabel 6 viser resultaterne fra 10.-klasseprøven for eleverne på Egeskolen:

Tabel 6: Folkeskolens afgangseksamen (10. kl.)	2020-21	2019-20	2018-19
Antal elever	25	30	19
Antal mulige karakterer (elevtal x 8)	150	180	114
Antal afgivne karakterer	150	180	83
Ingen karakter afgivet	0	0	31
I alt	150	180	114
<i>Gennemsnit af afgivne karakterer</i>	<i>5,7</i>	<i>6,0</i>	<i>5,9</i>

For hver elev er medtaget prøverne i de tre obligatoriske fag på 10. årgang - dansk, matematik og engelsk. For alle fag er der skriftlige og mundtlige prøver, hvilket giver 6 karakterer i alt. De elever på Egeskolen, der ikke går op i fagene på 9. klasse niveau er ikke medtaget i skemaet.

Den høje gennemførelsesandel i de to sidste skoleår skyldes formodentlig særreglerne som følge af corona-pandemien, og skoleåret 2018/19 er dermed det sidste skoleår, der tegner et reelt billede af, hvor mange elever, der gennemfører de enkelte prøver.

Samlet set er det en høj prioritet, at så mange specialelever som muligt gennemfører prøverne. Nogle elever går op i alle fag med 00 i flertallet af prøverne, men indsatsen skal vurderes i forhold til det langt nemmere alternativ, som ville være, at eleverne slet ikke gik op i fagene og dermed ikke fik en karakter.

Børn i udsatte positioner er overrepræsenteret i specialtilbud

Når vi ser på hvilke skoledistrikter, som elever, der visiteres til specialtilbud kommer fra (tabel 7), ses det, at de tre socioøkonomisk mest udfordrede distrikter (Lille Værløse, Lyngholm og Stavnsholt) leverer 64 % af eleverne i specialtilbuddene men kun 49 % af det samlede antal børn i skolealderen. At der er en socioøkonomisk slagside i den børnegruppe, der får behov for specialundervisning, antydes også i opgørelsen over målgruppens fordeling på hhv. almennyttig og privat boligtype (tabel 8). Opgørelsen på boligtyper er det nærmeste vi kan komme en indikation af elevernes socioøkonomiske baggrund. Af tabellen fremgår det, at 38% af eleverne i specialtilbud bor i almennyttige boliger, mens det kun er 17% af alle elever i kommunen, der bor i almennyttige boliger. At en stor andel af de børn, der visiteres til specialtilbud, har en mindre socioøkonomisk stærk baggrund er også erfaringerne i visitationsudvalget.

Furesøs data underbygger den efterhånden velbelyste pointe om, at børn i udsatte positioner er i større risiko for at få brug for specialpædagogisk støtte, og at indsatserne for at undgå behov for specialundervisning skal starte tidligt i børnenes liv.

Tabel 7: Distriktsfordeling

Tilbud	HAR	LIV	LYN	SOL	STA	SYV	SØN	ANB.	I alt
Autismecenteret (LIV)	3	17	14	12	8	4	8		66
ADHD (SYV)	2	9	6	3	12	9	4		45
Gen. indl. (STA)	1	2	9	2	13	1	1		29
Sprog/læse 0.- 6. kl. (HAR)	1	6	10	3	9	1	2		32
Sprog/læse 7. - 9- kl. (LYN)	3	3	7	2	3		1		19
Lyng. gr. (LYN)		4	14	1	8		2		29
Egesk. små hold (EGE)	3	3	7	5	12	2	1		33
Regionale specialskoler		1	1	4	1			2	9
Kommunale specialskoler	2	3	4	2	13	6	4		34
Specialklasser i andre kommuner			2					1	3
Skole/dagbehandling	5	4	9		6	4		9	37
Efterskole	4	2	5	4	2		3		20
I alt	24	54	88	38	87	27	26	12	356

Kilde: Furesø data, opgjort august/september 2020

Tabel 8: Boligtper

Tilbud	Almennyttig	Privat	I alt
Autismecenteret (LIV)	19	47	66
ADHD (SYV)	14	31	45
Gen. indl. (STA)	17	12	29
Sprog/læse 0.- 6. kl. (HAR)	14	18	32
Sprog/læse 7. - 9- kl. (LYN)	8	11	19
Lyng. gr. (LYN)	20	9	29
Egesk. små hold (EGE)	15	18	33
Regionale specialskoler	1	8	9
Kommunale specialskoler	11	23	34
Specialklasser i andre kommuner		3	3
Skole/dagbehandling	11	26	37
Efterskole	6	14	20
I alt	136	220	356

Boligfordeling specialelever	38%	62%	100%
Boligfordeling alle elever	17%	83%	100%

Kilde: Furesø data, opgjort august/september 2020

Af tabel 8, der viser, hvilken boligtype eleverne bor i, ses store forskelle fra specialtilbud til specialtilbud ift. boligtype. Det giver en indikation af, at elevgruppen i Autismecentret, ADHD-centret samt Sprog/læsetilbuddet på

Hareskov og Lyngholmskolen alt andet lige er bedre socioøkonomisk stillet end eleverne i specialtilbuddet på Stavnscholtskolen og Lyngholm gruppeordning.

Lokale specialtilbud

Distriktsfordelingen viser en lille overrepræsentation af elever fra det skoledistrikt, hvor specialtilbuddet ligger (se tabel 9).

Tabel 9

Tilbud	HAR	LIV	LYN	SOL	STA	SYV	SØN	ANB.	I alt
Autismecenteret (LIV)	3	17	14	12	8	4	8		66
ADHD (SYV)	2	9	6	3	12	9	4		45
Gen. indl. (STA)	1	2	9	2	13	1	1		29
Sprog/læse 0.- 6. kl. (HAR)	1	6	10	3	9	1	2		32
Sprog/læse 7. - 9- kl. (LYN)	3	3	7	2	3		1		19
Lyng. gr. (LYN)		4	14	1	8		2		29
Egesk. små hold (EGE)	3	3	7	5	12	2	1		33
Regionale specialskoler		1	1	4	1			2	9
Kommunale specialskoler	2	3	4	2	13	6	4		34
Specialklasser i andre kommuner			2					1	3
Skole/dagbehandling	5	4	9		6	4		9	37
Efterskole	4	2	5	4	2		3		20
I alt	24	54	88	38	87	27	26	12	356

Kilde: Furesø data, opgjort august/september 2020

Der kan være flere forklaringer på dette: a) I de tilfælde, hvor elevens behov for specialundervisning kan imødekommes i flere forskellige tilbud vælges det lokale specialtilbud. b) Skolerne anvender det lokale specialtilbud til at give eleven en specialpædagogisk indsats i en periode på en mindre indgribende måde, end hvis eleven skal skifte skole. c) I et vist omfang er specialtilbuddene placeret i det skoledistrikt, hvor relativt flere elever får behov for den pågældende specialpædagogiske ekspertise.

Samtidig med at vi ser et behov for øget specialisering i specialtilbuddene for at imødekomme elevernes mere indgribende og sammensatte udfordringer bør der være en opmærksomhed på muligheden for at tilgodese elevernes behov for en specialpædagogisk indsats lokalt. I denne sammenhæng får skolernes arbejde med at udvikle mellemformer, der fusionerer kompetencer fra almen- og specialområdet, så flere børns behov imødekommes på den lokale skole, en stor betydning.

Debutalder i specialtilbud

Knap 43% af eleverne i specialtilbud er startet direkte i specialtilbud (se tabel 10). Den relativt høje andel af børn, der starter direkte i specialtilbud er alt andet lige godt, fordi disse børn fra skolestart bliver mødt af et skoletilbud, der er tilrettelagt til at imødekomme børnenes udfordringer. Disse børn får dermed ikke dårlige oplevelser med ikke at "passe ind" i almenskolens faglige og sociale fællesskaber. Omvendt betyder det også, at disse børn ikke har erfaringer fra en almenskolen, og dermed ikke har erfaringer med hvad der almindeligvis forventes af eleverne i en

skolekontekst, eller hvad de kan forvente af skolen. De elever, der visiteres direkte til specialtilbud fra skolestart må formodes at være elever, hvor der ikke er tvivl om, at specialundervisning og –pædagogik er den bedste måde at møde eleverne på. Elever, der visiteres senere, har haft mulighed for at blive prøvet af i en almen kontekst, med håbet om at det kan fungere med den rigtige støtte. Omvendt vil en del af disse elever – når de starter i specialtilbud – komme med erfaringer med ikke at ”passe ind” og ikke have kunnet honorere de forventninger, der har været til dem.

Tabel 10: Klassetrin, hvor eleven er startet i specialtilbud

Tilbud	0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	I alt
Autismecenteret (LIV)	30	14	2	4	3	7	4	1	1			66
ADHD (SYV)	14	10	4	5	7	4	1					45
Gen. indl. (STA)	18	5	1	1	1	1	1	1				29
Sprog/læse 0.- 6. kl. (HAR)	25		2	1	1	1	2					32
Sprog/læse 7. - 9- kl. (LYN)		3	2		1	3	2	6	2			19
Lyng. gr. (LYN)	8	5	4	3	2	3	2			2		29
Egesk. små hold (EGE)	2	1	1	1		4	1	2	5	7	9	33
Regionale specialskoler	8			1								9
Kommunale specialskoler	26		2	1	3					1	1	34
Specialklasser i andre kommuner	1		1			1						3
Skole/dagbehandling	16	2	4	6	4	1		2	2			37
Efterskole	5		1	1	1	2	1	4	3	2		20
I alt	153	40	24	24	23	27	14	16	13	12	10	356

Kilde: Furesø data, opgjort august/september 2020

Tabel 10 om klassetrin, hvor eleven er startet i specialtilbud viser at 68 % af eleverne var startet i et specialtilbud senest ved udgangen af indskolingen - dvs. senest ved udgangen af 3. klasse. Tabellen viser også at der er en lav, men jævn tilgang til de interne specialtilbud op gennem skoletiden, når vi når ud over 0. og 1. klasse. Tallene tyder ikke på, at der er en bestemt årgang eller overgang (fx mellem indskoling og mellemtrin eller børne- og ungemiljø), hvor børnene ikke længere trives i almen. Dog er det interessant at relativt mange elever i Sprog/læsetilbuddet på Lyngholm startede i specialtilbud i 7. klasse i opfølgelsesåret, men det er ikke nødvendigvis et generelt billede. Ligeledes havde en relativt stor andel af eleverne på Egeskolens små hold ikke gået i specialtilbud før de startede på Egeskolens små hold i 9. eller 10. klasse. En af forklaringerne på dette kan være, at en del af eleverne på Egeskolens små hold har udfordringer ift. skolevægring, som måske har været forsøgt håndteret i almenskolen, men hvor et skift til Egeskolens små hold og deres ekspertise på området kan være en god løsning for den unge.

Antal skoleskift

33% af eleverne har ikke oplevet at skifte skole, idet de er startet direkte i det specialtilbud, de gik i på opfølgelsestidspunktet. 33% af eleverne har oplevet et skoleskift. For de flestes vedkommende er det formodentlig et skift fra almen til special, men der kan også være tale om et skift fra et specialtilbud til et andet. 17% af eleverne har oplevet to skoleskift, men i denne gruppe udgør Egeskolens små hold samt efterskoler en stor andel og det er jo forbundet med et skoleskift at starte på fx efterskole. 8% af eleverne har oplevet tre skoleskift og 8% har oplevet mellem 4 og 9 skoleskift. Ud af de sidste 8% går ingen elever i Furesøs interne specialtilbud på grundskoleniveau

og for nogle af elevernes vedkommende fortæller de mange skift formentlig en historie om elever, der op gennem deres skoletid får behov for mere og mere indgribende tilbud i form af fx skole/dagbehandlingstilbud.

Tabel 11: Antal gange, hvor eleven har skiftet skole

Tilbud	0	1	2	3	4	5	6	7	9	Ukendt	I alt
Autismecenteret (LIV)	28	30	4	3		1					66
ADHD (SYV)	14	25	5	1							45
Gen. indl. (STA)	18	8	3								29
Sprog/læse 0.- 6. kl. (HAR)	21	8	3								32
Sprog/læse 7. - 9- kl. (LYN)	1	6	12								19
Lyng. gr. (LYN)	6	14	4	3		1		1			29
Egesk. små hold (EGE)	1	7	6	7	6	4		2			33
Regionale specialskoler	8	1									9
Kommunale specialskoler	15	10	5	2	1	1					34
Specialklasser i andre		1			1					1	3
Skole/dagbehandling	5	7	10	8	3		1		1	2	37
Efterskole		1	9	7	3						20
I alt	117	118	61	31	14	7	1	3	1	3	356

Kilde: Furesø data, opgjort august/september 2020

Antal elever med andet modersmål end dansk

Antallet af elever med et andet modersmål end dansk udgjorde på opgørelsestidspunktet 19% svarende til at 68 ud af 356 elever i de interne specialtilbud har et andet modersmål end dansk.

Andelen af elever med andet modersmål end dansk i den samlede elevgruppe i kommunen ligger på 13,8%, hvilket betyder, at der er relativt flere flersprogede elever i specialtilbuddene end gennemsnitligt i almenundervisningen, dog med lokale udsving fra skole til skole. 26 forskellige modersmål er samlet set repræsenteret i kommunens specialtilbud.

5.2 | TEMATIKKER PÅ TVÆRS AF INTERNE SPECIALTILBUD

Målgruppen for specialtilbud har mere indgribende og mere sammensatte udfordringer

Vi oplever aktuelt en udvikling, hvor målgruppen for Furesøs interne specialtilbud har mere komplekse og sammensatte udfordringer, fx dobbeltdiagnoser. Samtidig er spændet, fx i elevernes funktionsniveau, i det enkelte specialtilbud blevet større. Denne situation kan til en vis grad ses som en følge af øget inklusion i almenundervisningen og fordi elever, der tidligere blev visiteret til eksterne specialtilbud, i højere grad visiteres til kommunens interne specialtilbud, som beskrevet i afsnit 4. Dertil kommer at antallet af elever, der får behov for specialundervisning, stiger.

Målgruppens tungere udfordringer stiller selvsagt større krav til medarbejderne ift. at tilrettelægge læringsmiljøer, som børnene trives og lærer i. Samtidig opleves der også et øget behov for et tæt samarbejde med forældrene ift. at inddrage deres store viden om eget barn og ift. vejledning og sparring ift., hvordan de støtter op om barnets skolegang og livssituation.

Kompetenceudvikling ses som afgørende for at fastholde en fortsat høj kvalitet i de interne specialtilbud og der er i november 2021 igangsat et tre-årigt kompetenceløft for alle medarbejdere i Furesøs interne specialtilbud inden for egen ramme (om kompetenceforløbet se sidst i dette afsnit).

Tiltrækning og fastholdelse af kompetente medarbejdere

En gennemgående udfordring for specialtilbuddene er at tiltrække og fastholde kompetente medarbejdere. Det kræver en specialiseret viden at arbejde med børn i udsatte positioner, og konkurrencen om de rette medarbejdere er hård mellem de forskellige typer af tilbud.

I Furesø Kommune er alle interne specialtilbud organiseret på almindelige folkeskoler, hvilket er et bevidst valg i forhold til at skabe et skoletilbud så tæt på almenområdet som muligt for så mange børn som muligt.

Konkurrenterne i forhold til de dygtige medarbejdere er skole/dagbehandlingstilbud og specialskoler, hvor det begge steder er muligt at tilbyde en højere løn, end tilfældet er på en almindelige grundskole med specialklasser.

For lærere, der arbejder på selvstændige kommunale specialskoler (f.eks. Maglebjergskolen i Allerød), er der overenskomstsmæssige tillæg på op til 4.000 kr. om måneden alt efter hvor mange undervisningstimer den pågældende lærer har. Et sådant tillæg gives ikke til de lærere, der underviser i specialklasser på almindelige folkeskoler, og dermed vil de kommunale specialskoler være en hård konkurrent - både i forhold til rekruttering og i forhold til, at vores nuværende medarbejdere vælger at skifte job.

I forbindelse med forhandlingerne i 2020 om forhåndsaf tale for lærere er der i Furesø Kommune i 2020 aftalt et tillæg på 5600 kr. om året for lærere, der underviser mindst 300 timer om året i en specialklasse.

Helt generelt er der aktuelt en vanskelig rekrutteringssituation, og det er derfor væsentligt at kigge på, hvordan vores specialtilbud bliver attraktive arbejdspladser, som kan tiltrække og fastholde kvalificerede medarbejdere på trods af, at lønnen vil være lavere end i tilsvarende stillinger på specialskoler og skole/dagbehandlingssteder. I denne sammenhæng ser vi muligheden for fortløbende kompetenceudvikling samt gode fysiske rammer som en del af løsningen, hvilket udfoldes i afsnittet ”I gangsatte tiltag og mulige veje at gå”.

De fysiske rammer

Flere tilbud oplever pladsudfordringer pba. tilvæksten i antallet af børn i det enkelte tilbud. Pladsudfordringerne vanskeliggøre tilbuddets muligheder for at skabe et fysisk læringsmiljø, som imødekommer alle børnene med de individuelle hensyn, der er nødvendige.

I alle de interne specialtilbud er der et fokus på (special)pædagogisk indretning af de fysiske rammer, der understøtter børnenes behov for fx skærmning, at få elimineret audio-visuelle indtryk og mulighed for fysisk stimulering. Også behovet for uderum, der er indrettet til tilbuddets målgruppe, er et opmærksomhedspunkt i flere af tilbuddene – særligt der, hvor en del af børnegruppen ikke er motorisk alderssvarende og deler udefaciliteter med almen skolen.

Der hvor diversiteten inden for målgruppen er særligt bred, er udfordringen større, fordi børnene har forskellige behov ift. de fysiske rammer. Nogle har brug for at arbejde i meget små grupper eller helt at kunne trække sig i løbet af dagen, nogen trives med at deltage i frikvartererne på lige fod med børnene i almenskolen – og alt derimellem.

I afsnittet ”Igangsatte tiltag og mulige veje at gå” peger vi bl.a. på behovet for udvikling af de fysiske rammer ift. målgruppens mere differentierede behov.

Balance mellem almen og special

Alle Furesøs interne specialtilbud arbejder med at skabe deltagelsesmuligheder for børnene i bredere fællesskaber på tværs af almenskolen og specialtilbuddet på forskellige måder afhængigt af børnegruppen og de lokale muligheder. Det vurderes at være af stor betydning for dette arbejde at de interne specialtilbud ligger på kommunens folkeskoler.

De forskellige måder, der arbejdes på, er fx ved at almen og special er fælles om traditioner eller fejring af mærkedage som sidste skoledag, det kan være ved at elever fra specialtilbuddet kommer i ”praktik” i almen eller følger en klasse i udvalgte fag, eller det kan være via parallellagte skemaer, der muliggør at eleverne er sammen på tværs af almen og special i fag, frikvarterer osv.

Mulighederne tilrettelægges med udgangspunkt i den enkelte elev og elevgruppen; mens mange af sprog-læsetilbuddets elever på Lyngholm kan deltage med støtte i almen i forskellige fag, arbejder man på Autisecenteret med mere individuelt tilrettelagte forløb for de elever, der udviklingsmæssigt er tættest på almen.

Der er i denne sammenhæng både fordele og ulemper ved de store specialtilbud. Fx oplever Egeskolen udfordringer med at fastholde det brede samarbejde på tværs af almen og special. Hvor hele skolen tidligere kunne tage ud af huset, kommer eleverne fra de små hold efterhånden til at fylde for meget antalmæssigt, og skolen må finde andre løsninger.

Omvendt er det nemmere at lave homogene børnegrupper inden for specialtilbuddet i de store specialtilbud, hvorimod fx Lyngholmskolens gruppeordninger oplever en stor spredning blandt deres ca. 30 børn, der er fordelt på de fleste klassetrin fra 0.-9. årgang.

Specialiserede kompetencer – i bredden og i dybden

På baggrund af den aktuelle udvikling, hvor målgruppen for Furesøs interne specialtilbud har mere komplekse og sammensatte udfordringer end tidligere, er der i november 2021 igangsat et tre-årigt kompetenceløft for alle medarbejdere i Furesøs interne specialtilbud inden for egen ramme (se folder om kompetenceforløbet i bilag).

Forløbet blev igangsat i starten af november 2021 med et arrangement for alle medarbejdere i Furesøs interne specialtilbud med oplæg og dialog på tværs. Der er udarbejdet en plan med konkrete nedslag på tværs af tilbuddene og mulighed for lokale tilvalg.

Indholdet af forløbet detailplanlægges løbende ud fra en undersøgelse af behovene, som forvaltningen har gennemført i samarbejde med specialtilbudslederne. Undersøgelsen peger på behov for et kompetenceløft både i bredden og i dybden.

Behovet for et kompetenceløft i dybden handler om, at der flere steder er behov for mere specialiseret viden og udvikling af handlemuligheder ift. hver enkelt målgruppes specifikke udfordringer, fordi målgruppernes

udfordringer er mere vidtgående end tidligere, fx sprogunderstøttelse i specialregi, herunder handlemuligheder ift. nonverbal pædagogisk indsats / ift. elever med meget lavt sproglig/kommunikativt funktionsniveau.

Behovet for kompetenceløft i bredden skal forstås sådan, at der på tværs af tilbuddene er behov for viden og redskaber til en bred vifte af problemstillinger, som medarbejderne ofte står med uanset elevernes specifikke udfordringer, fx:

- Viden om de mest gængse diagnoser og om udfordringer, der ofte ses som en følgevirkning af diagnosen, fx skolevægning, kravafvisende adfærd, sensitivitet
- Viden om dobbeltdiagnoser og hvad det betyder for eleven, og måden eleven skal mødes på
- Undervisningsdifferentiering i et specialpædagogisk perspektiv, individuelt tilrettelagt undervisning, at opstille tydelige læringsmål
- Visuel understøttelse – bred forståelse af viften af muligheder
- Konkrete metoder, fx Low arousal, herunder aktiv lytning og kravtilpasning
- Det udvidede forældresamarbejde

Derudover er der også en opmærksomhed ift., hvordan det påvirker medarbejdere og ledere at arbejde med høj følelsesmæssig belastning, som følge af at nogle børn og deres familier har betydelige udfordringer, og hvordan det kan håndteres professionelt.

Der er stor interesse fra medarbejderne ift. at styrke deres faglige kompetencer og metodevifte og kompetenceløftet ses både som et tiltag ift. at fastholde høj kvalitet på området og ift. at tiltrække og fastholde dygtige medarbejdere.

På sigt er der et potentiale i, at de specialpædagogiske kompetencer sættes i spil i almenkolen, fx ifm. udviklingen af mellemformer, der fusionerer kompetencer fra almen- og specialområdet, så flere børns behov kan imødekommes på den lokale skole.

6 | FURESØS INTERNE SPECIALTILBUD

I dette afsnit præsenteres formålsbeskrivelsen for specialtilbudsområdet i Furesø og derudover præsenteres hver enkelt gruppeordning under overskrifterne; målgruppebeskrivelse, fysiske rammer og samspillet til almen.

Furesøs interne specialtilbud er placeret på fem af kommunens grundskoler, samt Furesøs 10. klassecenter. Dermed kan eleverne forblive tæt på almenskolen med mulighed for praktikperioder, udvalgte fag i almenskolen samt frikvarterer i større sammenhænge. De to grundskoler, hvor der ikke er interne specialtilbud, huser kommunens basishold. Basishold er tilbud til elever, der har behov for at modtage undervisning i dansk som andetsprog, for på sigt at kunne følge den almene undervisning.

Alle kommunens grundskoler har dermed ”opgaver” ift. specielt tilrettelagt undervisning og pædagogik for målgrupper af børn, der ikke trives, lærer og udvikler sig i almenskolen uden en særlig indsats.

”Vi er vidt forskellige, og vi har alle brug for gode kammerater og fællesskaber, hvor alle er lige meget værd, selvom vi er forskellige. I Furesø lærer du at håndtere forskellighed”.

Furesø kommunes børn og ungepolitik

Formålsbeskrivelse

I 2021 er der i samarbejde mellem forvaltningen og afdelingslederne på specialtilbudsområdet udarbejdet et fælles formål for specialtilbudsområdet.

Det fælles formål beskriver på et generelt plan hvordan vi på specialtilbudsområdet arbejder inden for den fælles ramme for 0-18 års området, fx med det fælles lærings- og dannelsessyn. Det fælles formål konkretiseres ultimo 2021/primo 2022 i formål, tilgange og specialer i det enkelte specialtilbud. Nedenstående tekst er et uddrag af formålsbeskrivelsen.

I specialtilbuddene møder elever og forældre fagprofessionelle, der har specialiseret viden og kompetencer, der sætter dem i stand til at møde eleverne relevant og understøtte elevernes udvikling. Der er et tæt samarbejde med eksterne aktører i det omfang, der er behov for det.

Vi arbejder ud fra et helhedsorienteret elevperspektiv, med udgangspunkt i de sociale, personlige og faglige kompetencer og ressourcer som eleven allerede besidder jf. Furesøs fælles lærings- og dannelsessyn. Ud fra de eksisterende færdigheder bygger vi videre i et afpasset tempo hvor de tre elementer følges ad. Eleven tilbydes faglige og sociale deltagelsesmuligheder i passende læringsfællesskaber. Undervisningen tilrettelægges i mindre, differentierede læringsmiljøer, hvor der er mulighed for at tilgodese elevernes individuelle behov. Dette understøttes også af den fysiske indretning i specialtilbuddene – både indenfor og udenfor.

Konkret er der i specialtilbuddene bl.a. kompetencer til og erfaringer med:

- Grundlæggende forståelse af diagnoser
- Grundlæggende viden om specialundervisning ift. sprog- og læsevanskeligheder.
- Hvordan hjælpes eleven til at få overblik over sin skoledag, fx ved hjælp af billeder og/eller skemaer.
- Hvordan giver vi eleven ro i stressede situationer.
- Hvordan kan angst eller andre belastninger afhjælpes, så eleven gradvist kan komme tilbage til skolen.
- Hvordan understøttes eleven i at udvikle sig personligt og socialt.

- Udvidet forældresamarbejde, hvor skole og hjemmet er i tæt kontakt.

Opdaterede målgruppebeskrivelser

I sammenhæng med det fælles formål for specialtilbudsområdet også udarbejdet opdaterede målgruppebeskrivelser for hvert enkelt tilbud. Målgruppebeskrivelserne er formuleret med udgangspunkt i de udfordringer, som eleverne typisk visiteres til tilbuddet for at få hjælp til. Vi er dermed gået bort fra primært at beskrive børnene med udgangspunkt i deres diagnose. Bevægelsen er sket, fordi vi ser flere dobbeltdiagnoser og større og større diversitet inden for den enkelte diagnose. Diagnoserne antyder derfor nogle fællestræk i børnegruppen, der ikke nødvendigvis er der, eller giver nogle uhensigtsmæssige begrænsninger i forståelsen af børnegruppen. Som eksempel kan nævnes, at et barn med autisme og ikke-alderssvarende sproglig udvikling kan have flere styrker og udfordringer til fælles med et barn med generelle indlæringsvanskeligheder end med en stor del af den børnegruppe, der får diagnosen autisme.

Målgruppebeskrivelserne skal bruges både i dialogen med elevens familie, når en elev skal visiteres til specialtilbud, og i dialogen med medarbejderne om den fortsatte udvikling af tilbuddets specialpædagogiske praksis.

Med beslutningen om at beskrive de interne specialtilbud med udgangspunkt i målgruppens udfordringer udfases også specialtilbuddenes nuværende navne. Fra 1. januar 2022 indgår specialtilbuddets beliggenhed i tilbuddets navn og alle tilbud hedder gruppeordninger (fx skifter ADHD-centeret navn til Syvstjerneskolens gruppeordning). Denne systematik er valgt for at understrege den lokale tilknytning og tilbuddenes tætte opkobling til almenskolen.

I dette afsnit præsenteres hver enkelt gruppeordning under det nye navn med målgruppe, fysiske rammer og samspillet til almen.

6.1 | BROEN

Målgruppe

Broen er et brobygningstilbud, hvor elever kan gå i et kortere forløb med det formål at afklare, hvordan eleven bedst muligt kan komme i trivsel fagligt, socialt og personligt. Elever kan højst være indskrevet i Broen et år, da formålet med tilbuddet er at bygge bro mellem elevens tidligere skoletilbud og et nyt skoletilbud, der i højere grad kan imødekomme elevens behov. Undervejs i forløbet arbejdes der på at bringe eleven bedre i trivsel. I samarbejde med PPR foretages der i forbindelse med forløbet i Broen en afklaring af, hvilket skoletilbud eleven efterfølgende kan fortsætte i. Det kan enten være et specialtilbud, eller at eleven vender tilbage til en almenskole, der vejledes i, hvordan elevens behov bedst muligt mødes. Tilbuddet kan i enkelte tilfælde også have afklaringsforløb med skolestartere, hvor der er tvivl om den rette skoleplacering.

Elevgruppen har behov for et læringsmiljø med kompetencer inden for:

- Bred specialpædagogisk viden og værktøjer, fx TEACCH-inspireret visuel struktur, sociale historier, Low arousal tilgang, fokus på fysisk aflastning som fx massage, fodbad, sanserum og andet der sænker stressniveauet i kroppen.
- Specialpædagogiske kompetencer: Broen arbejder rundt om hele eleven, så de får imødekommet elevens behov fagligt, socialt og personligt, men nøje tilrettelagt efter den enkeltes behov og dagsform. Halvdelen af personalet på Broen kommer med en massiv og stor erfaring inden for specialområdet med fokus på autisme. Den anden halvdel har erfaring fra almenområdet, men med uddannelse som AKT-lærer. Denne kombination

gør at personalet formår at møde eleven i deres udfordringer og med et afsæt i den specialpædagogiske tilgang, men kombineret med almenområdet, der sikrer en god balancegang imellem det specialpædagogiske samt almen.

- Forældresamarbejde: Broen rykker meget tæt på familierne. Det er ofte frustrerede forældre i sorg over at deres barn ikke lykkes på almen, som Broen modtager. Det kræver en særlig opmærksomhed fra personalets side af og en stor mødeaktivitet for at få forældrene i ro. Broen laver løbende handleplaner i samarbejde med forældrene. Som forældrene ser deres børn få det bedre, kommer tiltroen og roen tilbage til dem.

Fysiske rammer

Broen ligger placeret i Farum Midtpunkt i det tidligere sårplejecenter. Her er lokalerne blevet lavet om til mindre rum, hvor eleverne har mulighed for at sidde afskærmet. Der er også større rum til fælles aktiviteter samt sanserum og gamerrum. Det er elever med mange forskelligartede udfordringer, og det er derfor vigtigt, at der er plads og muligheder for at dele eleverne op, så eleverne kan tilbydes forskellige aktiviteter opdelt løbende igennem dagen.

Der er en terrasse og et lille græsareal, som Broen kan benytte til et hurtigt frikvarter, og ellers benytter de mange legepladser, der er ligger i Farum midtpunkt.

Samspillet med almenområdet

Når Broen modtager en elev, er det i tæt dialog med afgivende skole. Der bliver holdt overleveringsmøder og PPR-psykologen beholder eleven som sag med over på Broen. Broen forsøger at brobygge ud til almenområdet, når en elev viser tegn på, at han/hun kan honorere et skoletilbud i almen. Dette kan gøres via en praktikperiode, hvorefter Broen i samarbejde med familien, eleven samt modtagende skole tager stilling til om det er det rigtige valg. Her følger Broens personale eleven med over til det nye tilbud, samt yder sparring/supervision til det modtagende personale for at sikre en god overlevering.

Desuden vælger nogle elever at bibeholde deres FFO/klub-tilbud fra hvor de kommer fra, hvilket betyder at de får deres skolegang i rolige, strukturerede rammer, og derfor har et større overskud til at rumme det mere sociale, aktive og støjende eftermiddagstilbud. Dette giver en god blanding af det specialpædagogiske og almene miljø.

6.2 | HARESKOV SKOLES GRUPPEORDNING (SKLASSERNE)

(Indtil 31.12.21: Sprog/læsetilbuddet)

Målgruppe

Ca. 30 elever i 0.-6. klasse

Gruppeordningen er for elever, der som en del af deres primære udfordringer har vanskeligheder inden for sprog og læsning. Endvidere kan eleverne have udfordringer omkring opmærksomhed, koncentration samt at indgå i sociale samspil og dermed behov for specialpædagogiske indsatser målrettet dette. Som del af undervisningen arbejdes der med sprogudviklende tiltag samt kompenserende og læseudviklende indsatser.

Målgruppen er fortrinsvis for elever med begavelse inden for normalområdet. Undervisningen i tilbuddet målrettes elevernes kognitive forskelligheder, således at den både tilgodeser elever med specifikke vanskeligheder og elever med særlige forudsætninger.

Elever i målgruppen opleves¹ derudover også at have problematikker med angst, skolevægning, sensitivitet, følelsesmæssige udfordringer, traumer, hjerneskade, immundefekt, høretab, flersprogsproblematik og opmærksomheds- og koncentrationsvanskeligheder.

Nedenstående data er genereret i forvaltningen i efteråret 2020, se også afsnittet ”Hvad ser vi – tematikker på tværs af interne specialtilbud”.

Ud af 32 elever i Hareskovskolens gruppeordning startede 25 elever i specialtilbud i 0. kl. Ud af 32 elever har 21 elever oplevet 0 skoleskift, mens 8 elever har oplevet 1 skoleskift og 3 elever har oplevet 2 skoleskift.

14 ud af 32 elever bor i almennyttige boliger, mens 18 elever bor i private boliger, hvilket giver en indikation af elevernes socioøkonomiske baggrund.

23 af eleverne har dansk som modersmål, mens 9 elever har andet modersmål end dansk.

Elevgruppen har behov for et læringsmiljø med kompetencer inden for:

- Bred specialpædagogisk viden og værktøjer, fx low-arousal
- Specialpædagogiske kompetencer ift. elever med sproglige, koncentrationsmæssige og sociale vanskeligheder
- Forældresamarbejde

Stort set alle børn i målgruppen fortsætter deres skolegang i Lyngholmskolens gruppeordning (F-klasserne) i 7.-9. klasse. Der er et udvidet samarbejde om overgangen mellem Hareskov Skole og Lyngholmskolen og langt størstedelen af eleverne profiterer af dette skift, bl.a. fordi F-klasserne på Lyngholmskolen er placeret side om side med almenklasserne med parallellagte skemaer. Det giver mulighed for, at eleverne fast deltager i almenundervisningen i en bred vifte af fag.

For det fåtal af børn, hvor det vurderes, at de ikke vil trives med skiftet til F-klasserne, laves aftale om fortsættelse af deres skolegang i et andet tilbud. Det ses ikke i nævneværdigt omfang, at skoleskiftet er anledning til udslusning til almen.

Fysiske rammer

Gruppeordningen ligger i sin egen bygning på Hareskov Skoles matrikel. Bygningen er en tidligere inspektørbolig, hvilket opleves som en begrænsning ift. at skabe optimale specialpædagogiske læringsmiljøer til målgruppen, såsom sansestimulerende indemiljø og mulighed for motorisk træning, low arousal miljøer, mindre rum og fællesrum.

Der er legeplads / uderum, der deles med almenmiljøet og som er istandsat for nylig.

¹ Eleverne er ikke nødvendigvis udredt for disse problematikker

Samspillet med almenområdet

Der er samarbejde mellem gruppeordningen og almenskolen ift. at give eleverne erfaringer med at indgå i de almene fællesskaber. Fx laves praktikforløb for de elever, hvor det giver mening. Her følger en elev en klasse, enten selv eller med hjælp af en KIL-vejleder eller en intern ressourceperson, der også kan fungere som brobygger imellem gruppeordningen og almenmiljøet.

6.3 | LYNGHOLMSKOLENS GRUPPEORDNING (F-KLASSERNE)

(Indtil 31.12.21: Sprog/læsetilbuddet)

Målgruppe

Ca. 20 elever i 7.-9. klasse. Gruppeordningen er en selvstændig fortsættelse af tilbuddet i Hareskov Skoles gruppeordning.

Gruppeordningen er for samme målgruppe af elever som Hareskov Skoles gruppeordning (ovenfor): Elever, der som en del af deres primære udfordringer har vanskeligheder inden for sprog og læsning. Endvidere kan eleverne have udfordringer omkring opmærksomhed, koncentration samt at indgå i sociale samspil og dermed behov for specialpædagogiske indsatser målrettet dette. Som del af undervisningen arbejdes der med sprogudviklende tiltag samt kompenserende og læseudviklende indsatser.

Målgruppen er fortrinsvis for elever med begavelse inden for normalområdet. Undervisningen i tilbuddet målrettes elevernes kognitive forskelligheder, således at den både tilgodeser elever med specifikke vanskeligheder og elever med særlige forudsætninger.

Nedenstående data er genereret i forvaltningen i efteråret 2020, se også afsnittet ”Hvad ser vi – tematikker på tværs af interne specialtilbud”.

Elever i målgruppen opleves² derudover også at have problematikker med skolevægning, sensitivitet, følelsesmæssige udfordringer, traumer og kognitivt niveau.

Ud af 19 elever i Lyngholmskolens gruppeordning (F-klasserne) startede 3 elever i specialtilbud i 1. klasse, 2 i 2. klasse, mens 6 elever startede 7. klasse. Ud af 19 elever har 1 elev oplevet 0 skoleskift, mens 6 elever har oplevet 1 skoleskift og 12 elever har oplevet 2 skoleskift.

8 ud af 19 elever bor i almennyttige boliger, mens 11 elever bor i private boliger, hvilket giver en indikation af elevernes socioøkonomiske baggrund.

14 af eleverne har dansk som modersmål, mens 5 elever har andet modersmål end dansk.

Elevgruppen har behov for et læringsmiljø med kompetencer inden for:

- Bred specialpædagogisk viden og værktøjer, fx low-arousal,
- Specialpædagogiske kompetencer ift. elever med sproglige, koncentrationsmæssige og sociale vanskeligheder

² Eleverne er ikke nødvendigvis udredt for disse problematikker

- Forældresamarbejde

Fysiske rammer

F-klasserne på Lyngholmskolen er placeret side om side med almenklasserne i Lyngholmskolens ungdomsmiljø, hvilket vurderes at være en god beliggenhed for målgruppen.

Eleverne i F-klasserne har lidt bedre plads end almen, fordi de er færre elever i samme størrelse lokale. Det giver mulighed for lidt mere fleksibel indretning, der imødekommer målgruppens behov med individuelle arbejdspladser og fællesområde.

Samspillet med almenområdet

I skemalægningen og organisering af skoledagen har F-klasserne pauser på samme tid som almenmiljøet, så eleverne kan være sammen i kantinen, skolegården mv. F-klasserne er også aktive deltagere i skolens traditioner og øvrige anderledes dage, fx projekter og de deltager i lejrskoler og styrer kantinen sammen med eleverne fra almen. Dette giver unikke muligheder for, at eleverne på tværs af almen- og gruppeordninger oplever sig som en del af et samlet fællesskab.

Skemaerne lægges, så F-klassernes fag ligger parallelt med en eller flere af almenklasserne. Det betyder, at de kan være ude i almen i specifikke fag og de har fast science, idræt og valgfag sammen med en almen-klasse. Omvendt kan nogle elever have behov for noget mere stilladseret i perioder, og så kan de være i en F-klasse.

Medarbejderne er organiseret i teams på tværs af almen og special og medarbejderne fra F-klasserne indgår i undervisningen i almen i de fag, der læses på tværs af almen og special. Ift. at fastholde og udvikle specialpædagogisk viden og værktøjer organiseres co-teaching og to-lærerordning, hvor medarbejderne lærer af hinandens praksis.

6.4 | LILLE VÆRLØSE SKOLES GRUPPEORDNING (D-KLASSERNE)

(Indtil 31.12.21: Autismecentret)

Målgruppe

Ca. 65-70 elever i 0.-9. klasse.

Målgruppen er for elever med social-kognitive udfordringer. Det er elever, der som en del af undervisningen har brug for hjælp til at tilegne sig strategier inden for socialt samspil, kommunikation, forestillingsevne, adfærd samt interesser. Indsatser som tilrettelægges ud fra barnets individuelle funktionsniveau. Målgruppen er fortrinsvis elever med begavelse inden for normalområdet. Undervisningen i tilbuddet målrettes elevernes kognitive forskelligheder, således at den både tilgodeser elever med specifikke vanskeligheder og elever med særlige forudsætninger.

Elever i målgruppen opleves³ derudover også at have problematikker med skolevægning, sensitivitet, angst, følelsesmæssige udfordringer, kognitivt niveau, traumer, spiseforstyrrelse og opmærksomheds- og koncentrationsvanskeligheder.

Nedenstående data er genereret i forvaltningen i efteråret 2020, se også afsnittet ”Hvad ser vi – tematikker på tværs af interne specialtilbud”.

Ud af 66 elever i Lille Værløse Skoles gruppeordning (D-klasserne) startede 30 elever i specialtilbud i 0. klasse og 14 i 1. klasse. Ud af 66 elever har 28 elever oplevet 0 skoleskift, mens 30 elever har oplevet 1 skoleskift, 4 elever har oplevet 2 skoleskift, 3 elever har oplevet 3 skoleskift mens 1 elev har oplevet 5 skoleskift.

19 ud af 66 elever bor i almennyttige boliger, mens 47 elever bor i private boliger, hvilket giver en indikation af elevernes socioøkonomiske baggrund.

58 af eleverne har dansk som modersmål, mens 8 elever har andet modersmål end dansk.

Elevgruppen har behov for et læringsmiljø med kompetencer inden for:

- Bred specialpædagogisk viden og værktøjer, fx TEACCH (model hvor overskuelighed, visualisering, tydelighed og gentagelse er bærende elementer)
- Specialpædagogiske kompetencer ift. autismpædagogik og elever med angst, skolevægning, kognitive, sproglige, og sociale vanskeligheder, fx handlemuligheder ift. nonverbal pædagogisk indsats og hjemmeundervisning
- At rumme og tilrettelægge undervisning og skabe passende fællesskaber ift. det store spænd i målgruppens kognitive niveau – fra elever uden sprog til højt begavede elever
- Forældresamarbejde

I gruppeordningen igangsættes – ud over det generelle tre-årige kompetenceforløb på tværs af grupperordninger (se afsnittet ”Igangsatte tiltag og mulige veje at gå”) – et kompetenceløft med fokus på co-teaching og løbende sparring og vejledning ift. den differentierede målgruppe i gruppeordningen.

Fysiske rammer

Lille Værløse Skoles gruppeordning ligger i sin egen del af skolen, dog har de ældste elever i gruppeordningen undervisningslokaler på samme gang som udskolingen.

Gruppeordningen deler udearealer med almenskolen, og der opleves et behov for et klart defineret og skærmet uderum til målgruppen.

Der har de senere år været et øget behov for gruppeordningens kompetencer og dermed antallet af elever. Denne udvikling ser ikke ud til at vende.

Gruppeordningen oplever et pres på de fysiske rammer, som begrænser muligheden for at skabe optimale specialpædagogiske læringsmiljøer til målgruppen. Særligt er det udfordrende ift. den del af målgruppen, som har gavn af et mere skærmet læringsmiljø, fordi tilbuddet er udfordret pladsmæssigt, og fordi tilbuddet ligger tæt op ad almen. Samtidig trives en anden del af målgruppen med den tætte kontakt til almen, og muligheden for at gå ind og ud af almen.

³ Eleverne er ikke nødvendigvis udredt for disse problematikker

Lille Værløse Skole skal på sigt rumme børn fra Sydlejren og det vurderes, at der er behov for at afdække mulighederne for en mindre nedskalering af tilbuddet på skolen, se også afsnittet ”Igangsatte tiltag og mulige veje at gå”.

Samspillet med almenområdet

Med sin beliggenhed på skolen har eleverne store muligheder for at indgå i bredere fællesskaber på tværs af almen og special, fx i praktikker, i faste lektioner i en almen klasse og gennem skolens traditioner og anderledes dage. En del elever bliver op gennem skoletiden i stand til at deltage i de faglige og sociale fællesskaber i almenskolen delvist eller helt.

Der er en opmærksomhed på et tæt samarbejde mellem medarbejdere i almen og special, så medarbejderne i almen bliver godt hjulpet ift. at støtte op om elever fra gruppeordningen i almenskolen.

6.5 | LYNGHOLMSKOLENS GRUPPEORDNING

Målgruppe

Gruppeordningen er for elever med socioemotionelle udfordringer. Det er elever, der som en del af undervisningen har brug for at der tages hensyn til og arbejdes med deres følelsesmæssige og sociale udfordringer og evne til at selvregulere. Eleverne har brug for indsatser som tilrettelægges i tæt samarbejde med elevens familie og ud fra barnets individuelle funktionsniveau. Målgruppen er fortrinsvis børn med begavelse inden for normalområdet. Undervisningen i tilbuddet målrettes elevernes kognitive forskelligheder, således at den både tilgodeser elever med specifikke vanskeligheder og elever med særlige forudsætninger.

Elever i målgruppen opleves⁴ derudover også at have problematikker med kravafvisende adfærd, kognitivt niveau, sensitivitet, angst og skolevægring.

Nedenstående data er genereret i forvaltningen i efteråret 2020, se også afsnittet ”Hvad ser vi – tematikker på tværs af interne specialtilbud”.

Ud af 29 elever i Lyngholmskolens gruppeordning startede 8 elever i specialtilbud i 0. klasse, 5 i 1. klasse og 4 i 2. kl. Ud af 29 elever har 6 elever oplevet 0 skoleskift, 14 elever har oplevet 1 skoleskift, 4 elever har oplevet 2 skoleskift, 3 elever har oplevet 3 skoleskift, 1 elev har oplevet 5 skoleskift, mens 1 elev har oplevet 7 skoleskift.

20 ud af 29 elever bor i almennyttige boliger, mens 9 elever bor i private boliger, hvilket giver en indikation af elevernes socioøkonomiske baggrund.

20 af eleverne har dansk som modersmål, mens 9 elever har andet modersmål end dansk.

Elevgruppen har behov for et læringsmiljø med kompetencer inden for:

- Bred specialpædagogisk viden og værktøjer
- Specialpædagogiske kompetencer ift. børnegruppens meget differentierede og sammensatte behov
- At rumme og tilrettelægge undervisning og skabe passende fællesskaber ift. det store spænd i målgruppen

⁴ Eleverne er ikke nødvendigvis udredt for disse problematikker

- Forældresamarbejde. I gruppeordningen er ansat en familiekonsulent, der arbejder med familien, idet mange børn i målgruppen er fra familier i udsatte positioner.

På grund af den sammensatte elevgruppe med meget differentierede behov sammenholdt med, at gruppeordningen kun har ca. 30 børn fordelt fra 0.-9. årgang, opleves det svært at lave homogene klasser, der både tager hensyn til børnenes deltagelsesmuligheder i fællesskaberne og giver børnene mulighed for at udvikle personlige, sociale og faglige kompetencer ud fra, hvor de er.

Særligt for børn med socioemotionelle vanskeligheder er det at være en del af almen en beskyttende faktor. Samtidig er der en opmærksomhed på, om vi – ved at samle elever med socioemotionelle udfordringer – skaber en gruppe og et miljø, som ikke er gavnligt for alle børnene.

Fysiske rammer

Gruppeordningen ligger i egen bygning på Lyngholmskolens matrikel. Der er tilstrækkeligt med plads ift. størrelsen på gruppeordningen. De fysiske rammer er gode og indrettet inden for de seneste år ift. målgruppen.

Gruppeordningen har eget udemiljø, som er velegnet til børnegruppen.

Samspillet med almenområdet

Da gruppeordningen ligger i egen bygning er der en opmærksomhed på, hvordan tilbuddet kan organiseres, så eleverne får deltagelsesmuligheder i de brede fællesskaber og mulighed for at spejle sig i ”normal” adfærd.

Samspillet mellem almen og special understøttes fx i organiseringen af skoledagen, fx med pauser på samme tid som almenmiljøet. Gruppeordningen er også aktive deltagere i skolens traditioner og øvrige anderledes dage. Der arbejdes løbende med at tilrettelægge forløb i almenmiljøet for eleverne i gruppeordningen.

6.6 | STAVNSHOLTSKOLENS GRUPPEORDNING (E-KLASSERNE)

(Indtil 31.12.21: Specialklasserækken for elever med generelle indlæringsvanskeligheder)

Målgruppe

Ca. 30 elever i 0.-9. klasse.

Gruppeordningen er for elever, der er forsinket i deres kognitive udvikling. Det er elever, som har store vanskeligheder med faglig indlæring samt vanskeligheder ved at begå sig i komplekse sociale situationer. Deres intellektuelle, sproglige og sociale funktionsniveau er væsentligt begrænset. Det betyder, at eleverne som en del af undervisningen har brug for, at undervisningen tilpasses deres faglige forudsætninger samt hjælp til overblik og til at indgå i det sociale samspil.

Elever i målgruppen opleves⁵ derudover også at have problematikker med angst, skolevægning, sensitivitet, kravafvisende adfærd, OCD og traumer.

Nedenstående data er genereret i forvaltningen i efteråret 2020, se også afsnittet ”Hvad ser vi – tematikker på tværs af interne specialtilbud”.

Ud af 29 elever i Stavnsholtskolens gruppeordning startede 18 elever i specialtilbud i 0. kl. og 5 elever i 1. kl. Ud af 29 elever har 18 elever oplevet 0 skoleskift, mens 8 elever har oplevet 1 skoleskift og 3 elever har oplevet 2 skoleskift.

17 ud af 29 elever bor i almennyttige boliger, mens 12 elever bor i private boliger, hvilket giver en indikation af elevernes socioøkonomiske baggrund.

15 af eleverne har dansk som modersmål, mens 14 elever har andet modersmål end dansk.

Elevgruppen har behov for et læringsmiljø med kompetencer inden for:

- Bred specialpædagogisk viden og værktøjer
- Specialpædagogiske kompetencer ift. elever med kognitive, sproglige og sociale vanskeligheder, fx handlemuligheder ift. nonverbal pædagogisk indsats og børn, der ikke kan lære tal og bogstaver samt værktøjer til at hjælpe børn, der ikke selv kan lege og tale med andre
- Specialpædagogisk indretning af læringsmiljøer med fokus på ro, skærmning og eliminering af audio-visuelle indtryk samt mulighed for fysisk stimulation
- Forældresamarbejde

Fysiske rammer

Gruppeordningen ligger i den ene ende af Stavnsholtskolen med klasselokaler tæt på almenmiljøet.

De fysiske rammer er indrettet inden for de seneste år ift. målgruppen, men særligt i nogle klasser er der mange børn, hvilket opleves som en udfordring ift. at imødekomme børnenes differentierede behov og behov for skærmning.

Gruppeordningen deler uderum og legeplads med almen, hvilket er en udfordring for de børn i gruppeordningen, der ikke er alderssvarende motorisk.

Samspillet med almenområdet

Gruppeordningens beliggenhed blandet ind i almen giver gode muligheder for at de bedst fungerende børn i gruppeordningen kan spejle sig i almen. Samtidig er almenområdet uoverskueligt at navigere i for andre af gruppeordningens børn, særligt dem med store sproglige udfordringer og dem, der er udfordrede i sociale relationer.

⁵ Eleverne er ikke nødvendigvis udredt for disse problematikker

6.7 | SYVSTJERNESKOLENS GRUPPEORDNING

(Indtil 31.12.21 ADHD-centeret)

Målgruppe

Ca. 45 elever fra 0.-9. klasse

Gruppeordningen er for elever med opmærksomheds- og koncentrationsvanskeligheder, samt i nogle tilfælde udfordringer med kropslig uro. Det betyder, at eleverne som en del af undervisningen har brug for hjælp til at tilegne sig strategier målrettet strukturingen af opgaver, regulering af opmærksomhed, aktivitetsniveau og impulser samt hjælp til at indgå i socialt samspil.

Målgruppen er fortrinsvis for elever med begavelse inden for normalområdet. Undervisningen i tilbuddet målrettes elevernes kognitive forskelligheder, således at den både tilgodeser elever med specifikke vanskeligheder og elever med særlige forudsætninger.

Elever i målgruppen opleves⁶ derudover også at have problematikker med angst, skolevægning, sensitivitet, kravafvisende adfærd, følelsesmæssige udfordringer, kognitivt niveau, traumer, sprog, fækal inkontinens, kropsfornemmelse, tics, spisevægning og ordblindhed.

Nedenstående data er genereret i forvaltningen i efteråret 2020, se også afsnittet ”Hvad ser vi – tematikker på tværs af interne specialtilbud”.

Ud af 45 elever i Syvstjerneskolens gruppeordning startede 14 elever i specialtilbud i 0. kl., 10 elever i 1. kl., 4 elever i 2. kl., 5 elever i 3. kl., 7 elever i 4. kl., 4 elever i 5. kl. og 1 elev i 6. kl. Ud af 45 elever har 14 elever oplevet 0 skoleskift, mens 10 elever har oplevet 1 skoleskift, 4 elever har oplevet 2 skoleskift, 5 elever har oplevet 3 skoleskift og 12 elever har oplevet 4-6 skoleskift.

14 ud af 45 elever bor i almennyttige boliger, mens 31 elever bor i private boliger, hvilket giver en indikation af elevernes socioøkonomiske baggrund.

39 af eleverne har dansk som modersmål, mens 6 elever har andet modersmål end dansk.

Elevgruppen har behov for et læringsmiljø med kompetencer inden for:

- Bred specialpædagogisk viden og værktøjer ift. børnegruppens differentierede og sammensatte behov
- Specialpædagogiske kompetencer fx ift. social træning
- Forældresamarbejde

Fysiske rammer

Gruppeordningen ligger fordelt på to matrikler; Lillestjernen samt på Syvstjerneskolens. På begge matrikler har gruppeordningen deres eget område, men især på Syvstjerneskolens opleves mangel på m2 og flere innovative løsninger er fundet, fx er gangarealer taget i brug.

⁶ Eleverne er ikke nødvendigvis udredt for disse problematikker

Samspelet med almenområdet

Der arbejdes fokuseret med at tilrettelægge deltagelsesmuligheder for eleverne i bredere fællesskaber på tværs af almen og special, fx i faste lektioner i en almen klasse, i forløb og gennem skolens traditioner og anderledes dage. En del elever bliver op gennem skoletiden i stand til at deltage delvist i de faglige og sociale fællesskaber i almen skolen.

En del af gruppeordningens elever går i Syvstjernens FFO, hvor pædagoger fra gruppeordningen er tilknyttet.

Der er en opmærksomhed på at udvikle samarbejdet mellem medarbejdere i almen og special, fx ved at medarbejdere fra gruppeordningen deltager i møder og arrangementer i relevante sammenhænge.

6.8 | EGESKOLENS GRUPPEORDNING

(Indtil 31.12.21 Egeskolens små hold)

Målgruppe

Gruppeordningen er for elever i 9. og 10. klasse. Pædagogisk og undervisningsmæssigt retter gruppeordningen sig mod elever fra kommunens forskellige gruppeordninger.

Som en del af tilbuddet tilbydes online-forløb for elever med højt skolefravær. Der er et tæt samarbejde med kommunens UU-vejleder med det formål at hjælpe eleverne godt videre i deres ungeliv, herunder hjælp til at komme i gang med en relevant ungdomsuddannelse.

Elever i målgruppen opleves⁷ derudover også at have problematikker med angst, skolevægning, sensitivitet, kravafvisende adfærd, følelsesmæssige udfordringer, kognitivt niveau, traumer, spisevægning og misbrug.

Nedenstående data er genereret i forvaltningen i efteråret 2020, se også afsnittet ”Hvad ser vi – tematikker på tværs af interne specialtilbud”.

Ud af 33 elever i Egeskolens gruppeordning var det forholdsvist få, der startede i specialtilbud i løbet af indskolingen, mens 4 elever startede i specialtilbud i 5. kl., 1 elever i 6. kl., 2 elever i 7. kl., 5 elever i 8. kl., 7 elever i 9. kl. og 9 elever i 10. kl. Ud af 45 elever har 1 elever oplevet 0 skoleskift, mens 7 elever har oplevet 1 skoleskift, 6 elever har oplevet 2 skoleskift, 7 elever har oplevet 3 skoleskift og 12 elever har oplevet 4-7 skoleskift.

15 ud af 33 elever bor i almennyttige boliger, mens 18 elever bor i private boliger, hvilket giver en indikation af elevernes socioøkonomiske baggrund.

23 af eleverne har dansk som modersmål, mens 10 elever har andet modersmål end dansk.

Elevgruppen har behov for et læringsmiljø med kompetencer inden for:

- Bred specialpædagogisk viden og værktøjer ift. målgruppens differentierede behov
- Specialpædagogiske kompetencer fx ift. skolevægning og social-kognitive udfordringer
- At tilrettelægge undervisning ift. det store niveaumæssige spænd i målgruppen
- Udvidet samarbejde og koordinerede tværfaglige indsatser ift. den unge og dennes familie

⁷ Eleverne er ikke nødvendigvis udredt for disse problematikker

I gruppeordningen er igangsat – ud over det generelle tre-årige kompetenceforløb på tværs af grupperordninger (se afsnittet ”Igangsatte tiltag og mulige veje at gå”) – et kompetenceløft med fokus på den differentierede målgruppe i gruppeordningen.

Fysiske rammer

Egeskolen ligger placeret i Jonstrup i bygninger, der er spredt ud over en matrikel. Dette kan være en fordel ift. at skærme gruppeordningens elever, er også en begrænsning ift. at skabe optimale specialpædagogiske læringsmiljøer til målgruppens forskellige behov. Nogle klasser har trange kår.

Samspillet med almenområdet

Det er en styrke, at Egeskolen har mange elever på samme alderstrin, så der er mulighed for at danne mange forskellige faglige og sociale fællesskaber på tværs af almen og special. Elever fra gruppeordningen deltager – ud fra individuelle hensyn – i skolens traditioner og arrangementer og det sociale liv, og eleverne har mulighed for at følge faste lektioner eller indgå i forløb i almen.